

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121558140
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121558140.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna vo veci starostlivosti súdu o maloletú R. K., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom u otca, v konaní zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa rodičov: matky: S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. - J., J. XX, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou Mgr. Katarína Pastorková, s.r.o., so sídlom Sliač, J. Cikkera 840/4 a otca: W. X. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. J., A. 9. mája XX, toho času bytom J. J., Medená 2, právne zastúpený JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Bratislava, Štefánikova 14, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na zrušenie a na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/145/2021-373, zo dňa 25.04.2023, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/145/2021-373, zo dňa 25.04.2023 v napadnutom výroku II. p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo aj „súd prvej inštancie“) výrokom I. návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol a výrokom II. návrh otca na nariadenie nového neodkladného opatrenia zamietol.

2. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že otec sa podaním doručeným súdu dňa 19.04.2023 domáhal zrušenia nariadeného neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/145/2021-257 zo dňa 15.06.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.06.2022 č. k. 14CoP/18/2022-324 a nariadenia nového neodkladného opatrenia, ktorým by súd do rozhodnutia vo veci samej zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti a styk matky s maloletou by neupravil. Návrh otec odôvodnil tým, že nariadené neodkladné opatrenie neplní svoj účel a je doslova v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Pri dieťati, ktoré je takmer plnoleté by malo byť eminentným záujmom nielen súdu ale aj rodičov, aby títo rešpektovali názor maloletej. Aktuálna situácia v rodine je taká, že maloletá sa fakticky nachádza u otca, pričom styk medzi maloletou a matkou sa v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia nerealizuje. Rovnako sa nerealizuje a nefunguje ani nariadená striedavá osobná starostlivosť v zmysle schválenej rodičovskej dohody. Maloletá, sa aj napriek jeho snahe a sústavnej motivácii s matkou stretávať odmieta. Zlý vzťah matky s maloletou pretrváva aj napriek tomu, že sa maloletá pravidelne zúčastňuje psychologického poradenstva, rovnako ako aj jej brat a rodičia. Matka nedokáže rešpektovať vôľu 17 - ročného dievčaťa a realizáciu styku si vynucuje prostredníctvom návrhov na súd, a to návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia zo dňa 05.12.2022 (konanie je vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 37Em/5/2022). Týmto správaním len prehĺbuje emočnú priepasť, ktorá je už aj tak medzi nimi hlboká. Maloletú nie je možné na základe direktívneho prístupu, ktorý matka presadzuje k čomukoľvek prinútiť.

V ďalšom obsahu súd prvej inštancie poukázal na jednotlivé rozhodnutia vo veci starostlivosti súdu o maloletú a uviedol podstatné časti predmetných rozhodnutí. Konštatoval zistený podstatný obsah

opatrovaneckého spisu maloletej vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 38P/53/2021 a spisu sp. zn. 37Em/5/2022. Na vec aplikoval ustanovenia § 325, § 326 Civilného sporového poriadku a ustanovenia § 360 a § 367 Civilného mimosporového poriadku.

K návrhu otca na zrušenie v minulosti nariadeného neodkladného opatrenia súd uviedol, že z obsahu spisu mal preukázané, že otec neosvedčil, že by neodkladné opatrenie splnilo svoj účel. Práve naopak, žiada zrušenie neodkladného opatrenia, pretože si podľa neho neplní svoj účel a je v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Účelom nariadeného neodkladného opatrenia bolo zabezpečiť styk matky s maloletou zohľadňujúc práve prejavenu vôľu maloletej, ktorá si sama v predloženej dohode otcom stanovila, že v určený čas je schopná realizovať s matkou styk. Súd nariadeným neodkladným opatrením upravil styk nie tak ako ho navrhla matka, ale ako ho navrhol otec s maloletou. Otcovu argumentáciu preto súd v tejto časti vyhodnotil za účelovú. S pripojeného súdneho spisu vo vykonávacom konaní súd zistil, že nie je pravda, že by otec maloletej dohovárал a snažil sa dopomôcť k náprave vzťahu medzi matkou a maloletou, napriek tomu, že bol o tejto povinnosti niekoľkokrát súdom poučený. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že s maloletou v rámci poradenského procesu neabsolvovali doposiaľ ani jednu konzultáciu spoločne s matkou, a to práve na jeho žiadosť. Otec si neplní povinnosti v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, o čom svedčí aj to, že v časoch kedy sa mal styk s matkou realizovať, otec maloletú niekoľko krát vzal mimo SR, prípadne keď matka prišla pred dvere a otec jej otvoril, na maloletú iba zavolať, či ide s matkou, tá mu odpovedala, že nie a on dvere zavrel. Napriek mnohým apeláciám zo strany súdu, ako aj poučeniam o tom, ako má maloletú motivovať a že je nevyhnutná snaha z jeho strany dopomôcť k obnoveniu kontaktu s matkou, on tak nekoná. Preto súd takéto konanie považuje za úmysel otca podporovať odmietavý postoj maloletej k matke. Súd konštatoval, že nedošlo ani k zmene okolností, z ktorých súd pri rozhodovaní o nariadenom neodkladnom opatrení vychádzal a boli pre rozhodnutie súdu podstatné, pretože stav uvádzaný otcom v tomto návrhu bol rovnaký už v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení. Súd mal za osvedčené, že práve otec nekoná v najlepšom záujme maloletej, keď sa snaží aj týmto návrhom zmať obnovu kontaktu matky a dcéry. Preto súd návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol.

Súd pri posúdení návrhu otca v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd maloletú dočasne zveril do jeho starostlivosti a neupravil styk matky s maloletou dospel k záveru, že je jeho návrh aj v tejto časti nedôvodný. Potreba nariadiť neodkladné opatrenie nie je v tomto prípade nevyhnutná a naliehavá. Maloletá bola rozsudkom zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom tá sa fakticky rodičmi realizovala už od 01.12.2020 do augusta 2021, odkedy žije maloletá v domácnosti otca. Na návrh otca sa momentálne vedie konanie o zmenu úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletej. Súd má za osvedčené, že starostlivosť maloletej od augusta 2021 zabezpečuje fakticky otec a matka na maloletú prispieva na základe nariadeného neodkladného opatrenia nevyhnutným výživným. Súd mal osvedčenú i situáciu, že matka maloletej rešpektuje, keď maloletá žije u otca, dožaduje sa však realizácie styku s maloletou. Keďže maloletej je poskytovaná osobná starostlivosť, rozhodnutie súdu, ktorým by dočasne odovzdal maloletú do starostlivosti otca, by sa preto minulo účinku. K návrhu otca, aby súd neodkladným opatrením neupravoval styk matky s maloletou, súd uviedol, že momentálny rozsah styku matky s maloletou je v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia určený v minimálnom rozsahu 2 hodín mesačne. Súd tento rozsah určil práve s prihliadnutím na názor maloletej a v jej najlepšom záujme. Súd poukázal k rozsahu a vhodnosti styku maloletej s matkou a k dôvodu odmietavého postoja maloletej k matke na prebiehajúce znalecké skúmanie, ktorého výsledky budú následne predmetom dokazovania v konaní pre rozhodnutie vo veci samej. Dovtedy je nevyhnutné a navyše žiaduce i pre samotnú maloletú, napriek tomu, že už má 17 rokov a svoj názor, aby realizovala, čo i len súdom určený minimálny rozsah stretávania sa s matkou. Otec súdu neosvedčil, že by bola maloletá realizáciou styku v rozsahu 2 hodín mesačne vystavená negatívnym vplyvom. Súdu je jasný zámer otca vyplývajúci už z petitu vo veci samej, avšak za tohto stavu nie je možné docieľiť neupravenie styku s matkou a ponechanie realizácie styku len na maloletej nariadením nového neodkladného opatrenia. Preto súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletej prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ Civilného sporového poriadku. Po poučení súdu o prípustnosti opravného prostriedku odvolaním napadol len výrok II. uznesenia. Uviedol, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal súd prvej inštancie, aby do času, kedy nebude rozhodnuté vo veci samej, zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, čím by došlo k zosúladieniu faktického stavu s právnym stavom, nie „odovzdal“, ako uvádza vo svojom odôvodnení súd prvej inštancie. Je mylnou a nepodloženou domnienkou súdu prvej inštancie, že matka maloletej rešpektuje situáciu, keď maloletá žije u otca a dožaduje sa realizácie styku s maloletou. Matka

dlhodobo nerešpektuje nielen rozhodnutie maloletej žiť u otca, ale ani skutočnosť, že maloletá matku odmieta. Každý jeden neuskutočnený styk matka rieši návrhmi na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým sa domáha sankcionovania otca za to, že maloletá s ňou nechce byť. Matka miesto svojho nátlakového a direktívneho prístupu by mala nechať maloletú R., aby s matkou komunikovala a stretávala sa v takom rozsahu, ktorý maloletej vyhovuje. Nariadená striedavá osobná starostlivosť v zmysle schválenej rodičovskej dohody súdom nefunguje. Maloletá žije len u otca a s matkou sa nestretáva. Má aj napriek psychologickému poradenstvu, ktorého sa maloletá ako aj jej brat pravidelne zúčastňujú, zlý vzťah s matkou. Otec problém vníma predovšetkým na strane matky, ktorá sa o maloletej pekne nevyjadruje. Nikdy maloletú nepodporila. Otec sa nestotožnil, ani s odôvodnením súdu prvej inštancie, že jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je nedôvodný. Rozhodnutie v konaní vo veci samej je v nedohľadne. Maloletá žije u otca, hoc v zmysle právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia je zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Maloletá odmieta matku z dôvodu narušených vzťahov matka - dcéra. Takýto stav je ďalej neúnosný a vyžaduje si neodkladnú úpravu do času, kedy bude rozhodnuté vo veci samej. Taktiež sa otec nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade nie sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia. Stav, ktorý vyvoláva matka po každom neuskutočnenom styku s maloletou, nie je možné rešpektovať, a to predovšetkým s ohľadom na negatívny dopad na psychickom zdraví maloletej. Súd prvej inštancie doslova ignoruje názor maloletej, jej rozhodnutie a ponecháva v platnosti súdne rozhodnutie, na základe ktorého je maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Bez nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého dôjde k zosúladieniu faktického stavu s právnym stavom, bude maloletá naďalej vystavovaná nátlaku zo strany matky, ktorá jej rozhodnutie nerešpektuje a naďalej sa prostredníctvom výkonu rozhodnutia domáha styku s maloletou, čo má nielen negatívny vplyv na psychické zdravie maloletej, ale aj jej vzťah k matke. Ďalej otec uviedol, že je povinnosťou súdu, aby chránil slabšiu stranu, v danom konaní maloletú. Je rovnako povinnosťou súdu, aby jeho rozhodnutie bolo v najlepšom záujme maloletej. Otec je presvedčený, že jediný, koho súd prvej inštancie chráni a v koho prospech koná, je matka. Navrhol preto, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku II. zmenil tak, že návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovie.

4. Spis bol predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolaciemu, na rozhodnutie o odvolaní otca dňa 30. 05. 2023.

5. Odvolací súd doručil matke prostredníctvom právneho zástupcu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zo dňa 25. 04. 2023 a odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

6. K odvolaniu otca sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrila matka maloletej podaním zo dňa 06. 06. 2023. Uviedla, že s rozhodnutím okresného súdu sa v celom rozsahu stotožňuje, avšak navrhuje odvolaciemu súdu zmeniť miesto a čas odovzdania maloletej upraveného v bode 1 uznesenia Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 32P/145/2021 z 15. 06. 2023, pokiaľ ide o každý prvý kalendárny pondelok v mesiaci s poukazom na závery znaleckého posudku č. 6/2023 nasledovne: „Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každý prvý kalendárny pondelok v mesiaci v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. v centre L. v J. J., L. D. XX, J. J., za účasti odborne spôsobilej osoby. Otec je povinný v stanovený deň a hodinu zabezpečiť prítomnosť maloletej v centre L. v J. J.“.

Vzhľadom k tomu, že súd môže rozhodnúť aj bez návrhu, matka má za to, že je možné sčasti zmeniť uznesenie Okresného súdu v konaní o návrhu otca o zrušenie a nariadenie neodkladného opatrenia, matka nenavrhuje zmeniť počet stretnutí ani rozsah doby stretnutia s maloletou, len čas a miesto stretnutia, pokiaľ ide o úpravu styku matky s maloletou, počas pracovného týždňa (pondelok). Matka pôvodne chcela zmeniť len miesto stretávania sa s maloletou, avšak vyššie uvedené centrum má úradné hodiny do 16.00 hod. Matka má za to, že takýmto spôsobom sa nenaruší školská dochádzka maloletej, ktorá v danom čase už nemá vyučovacie hodiny. Matka poukázala na záver znaleckého posudku č. 6/2023, ktorý bol okresnému súdu doručený až po vydaní napadnutého rozhodnutia, kde znalec uviedol, že v danej situácii by bolo vhodné vytvoriť také podmienky na stretávanie sa matka s maloletou R., ktoré by rešpektovali túžby, resp. prania maloletej a nevytvárali neprekonateľnú prekážku z hľadiska miesta a času pre maloletú, pokiaľ sa jedná o styk s maloletou. Táto forma styku by mohla byť nariadená súdom, avšak by sa mala realizovať na neutrálnej mieste mimo inštitúcií, v ktorých sa doteraz realizovala starostlivosť pre rodičov a maloletú R.. Z hľadiska možnosti sa aktuálne javí, že by do tohto procesu mohli byť zainteresované tie organizácie, ktoré pracujú prostredníctvom psychologickej starostlivosti služieb v meste Banská Bystrica.

Dosiaľ sa nerealizovalo ani jedno stretnutie matky s maloletou v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, pričom matka maloletej navrhla mailom neutrálne miesto na prechádzku s maloletou, čo maloletá odmietla. Vzhľadom k tomu, že maloletá dosiahne plnoletosť 11. 03. 2024, kedy pravdepodobne nebude vo veci samej právoplatne rozhodnuté, matka dala odvolaciemu súdu predmetný návrh, ktorý je v záujme maloletého dieťaťa. Matka využila všetky zákonne dostupné možnosti, aby sa styk realizoval, k čomu v súčasnosti nedochádza. Matka sa na styk vždy riadne dostaví, pričom jej buď nik neotvorí na zvonenie, alebo sa maloletá odmieta s matkou stretnúť, pričom to matke oznámi otec maloletej alebo ich maloletý syn. Matka tak maloletú ani raz nevidela a neprišla s ňou počas tejto doby určenej súdom do kontaktu. Z obsahu znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že otec nepodporuje maloletú v stretávaní s matkou a maloletú manipuluje. Otec nerešpektuje ani súdom uloženú informačnú povinnosť. V súčasnosti matka nemá žiadny kontakt na maloletú, mailovú adresu si maloletá pravdepodobne zmenila, pravdepodobne si zmenila aj telefónne číslo, ktoré maloletá používa. Poradensko-psychologický proces nariadený vo vykonávacom konaní sa začal realizovať od decembra 2022, pričom procesu sa zúčastňuje matka pravidelne. Dosiaľ sa realizovalo 7 individuálnych konzultácií, avšak ani raz sa nekonala spoločná konzultácia matky s maloletou u odbornej poradkyne ani spoločná konzultácia matky s otcom. Matka má len sprostredkované informácie od odbornej poradkyne o tom, že otec aj maloletá odmietli spoločné konzultácie s matkou. Matka očakávala, že sa následne po pár individuálnych konzultáciách uskutočnia aj spoločné konzultácie, či už s maloletou, ale aj s otcom maloletej. Odbornou poradkyňou bolo matke vysvetlené, že vzhľadom na odmietavosť otca a maloletej uskutočňovať spoločné konzultácie, sa budú konať len individuálne, nakoľko, podľa vyjadrenia odbornej poradkyne, táto nemá ako „donútiť“ otca, ani maloletú k spoločnej konzultácii s matkou. S takýmto záverom sa matka nestotožňuje, má za to, že je možné určiť spoločný termín konzultácie, či už s maloletou, ako i s otcom vzhľadom k tomu, že predmetný proces je nariadený súdnym rozhodnutím. I z tohto dôvodu matka podáva predmetný návrh, pričom aktuálna situácia si podľa matky vyžaduje ingerenciu zo strany súdu. Matka záverom zvýraznila, že jej snahou je, aby maloletá dcéra mala neustálu vedomosť o tom, že ju matka naďalej ľúbi, že má o ňu skutočný záujem a že je tu pre ňu, v prípade, ak by ju v akejkoľvek situácii potrebovala. Matka je toho názoru, že otec takto prezentuje jeho názor na snahu kontaktu matky s dcérou aj pred maloletou. Z obsahu podaného návrhu, ako aj podaného odvolania otca maloletej je zrejmé, že tento si nepraje akýkoľvek kontakt maloletej s matkou, čo nie je v záujme maloletej a z obsahu týchto podaní vyplýva i otcov negatívny postoj k matke až nenávisť, čo matku veľmi mrzí.

7. Spolu s vyjadrením k odvolaniu otca matka predložila prepisy e-mailovej komunikácie medzi ňou a maloletou, resp. e-maily matky zasielané maloletej.

8. Vyjadrenie matky k odvolaniu otca bolo doručené otcovi prostredníctvom právneho zástupcu dňa 15. 06. 2023 s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť.

9. K vyjadreniu matky sa podaním zo dňa 19.06.2023 vyjadril otec maloletej prostredníctvom právneho zástupcu. V podstatných okolnostiach zotrval na obsahu svojich predchádzajúcich podaní a zvýraznil, že otec si povinnosti vyplývajúce zo súdneho rozhodnutia dobrovoľne plní a dcéru naďalej motivuje k stretávaniu s matkou, avšak odmieta na ňu vyvíjať nátlak. S návrhom matky, aby súd zmenil svoje rozhodnutie tak, že zmení miesto a čas odovzdávania maloletej upravené v bode 1. uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 15.06.2022 otec nesúhlasí, nakoľko je v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Tento krok len potvrdzuje snahu matky, akýmkoľvek spôsobom donútiť maloletú k styku, nezohľadňujúc jej názor a potreby. Maloletá považuje tento spôsob snahy matky o nútené nadviazanie kontaktu za neprijateľný, čo potvrdzujú aj jej vyjadrenia, naposledy pred pani I.. Čím úpornejšie sa matka snaží zabezpečiť svoj kontakt s maloletou prostredníctvom súdnych rozhodnutí a zapájaním ďalších osôb, tým viac maloletú od stretávania odradzuje a vzbudzuje v nej ešte väčšiu nedôveru a odpor. Preto otec za adekvátne a jediné vhodné riešenie považuje styk matky s maloletou neupraviť. Záverom navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle odvolania a návrhu otca na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia v spojení s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 19.04.2023.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj len „CMP“) a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario CSP uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Súd nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (§ 328 CSP).

14. Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Odvolací súd v zmysle § 65 a § 66 CMP nie je viazaný rozsahom odvolania ani odvolacími dôvodmi. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu spĺňajú atribúty vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie súd môže nariadiť aj bez výsluchu účastníkov ako aj bez nariadenia pojednávania. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Potreba úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa i prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotná požiadavka bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať i po určité dlhšie trvajúce časové obdobie. Neodkladné opatrenie býva spravidla dôvodné a opodstatnené v prípade, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

15. V prejednávanej veci súd prvej inštancie výrokom I. návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol. Výrokom II. predmetného uznesenia návrh otca na nariadenie nového neodkladného opatrenia zamietol. Podaným odvolaním otec maloletej napadol uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II., teda rozhodnutie, ktorým súd návrh na nariadenie nového neodkladného opatrenia zamietol. Uvedené bolo predmetom odvolacieho prieskumu odvolacieho súdu.

16. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 19. 04. 2023 sa otec domáhal, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletú R. K. do osobnej starostlivosti otca, a aby styk matky s maloletou R. K. neupravil. V odvolaní napadnutom uznesení súd prvej inštancie konštatoval predchádzajúce súdne rozhodnutia vydané vo veci starostlivosti súdu o maloletú a uviedol, že maloletá bola rozsudkom zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom tá sa fakticky rodičmi realizovala už od 01.12.2020 do augusta 2021, odkedy žije maloletá v domácnosti otca. Na návrh otca sa vedie v tomto čase konanie o zmenu úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletej, v ktorom otec žiada zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Súd mal za osvedčené, že starostlivosť maloletej od augusta 2021 fakticky zabezpečuje otec a matka na maloletú prispieva na základe nariadeného neodkladného opatrenia nevyhnutným výživným. Súd mal z predchádzajúcich rozhodnutí o neodkladných opatreniach, a to z rozhodnutia 32P/145/2022-82 zo dňa 16.12.2021 a z uznesenia 32P/145/2022-257 zo dňa 15.06.2022 osvedčenú aj tú skutočnosť, že matka maloletej rešpektuje situáciu, že maloletá žije o otca, dožaduje sa však realizácie styku s maloletou. Keďže maloletej je poskytovaná osobná starostlivosť, rozhodnutie súdu, ktorým by dočasne odovzdal maloletú do starostlivosti otca by sa minulo účinku.

17. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením o nedostatku naliehavej potreby pre nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia vo veci sa stotožňuje i odvolací súd. Starostlivosť o maloleté dieťa je v súčasnosti dostatočne zabezpečená, i keď je v rozpore so súdnou úpravou rodičovských práv a povinností. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/166/2015 - 63 zo dňa 08. 10. 2015 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, následne bola maloletá (a rovnako jej brat D.) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 38P/53/2021 - 83 zo dňa 29. 06. 2021 zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s intervalom striedania jeden týždeň, pričom v prejednávanej veci starostlivosti súdu o maloletú dosiaľ nebolo zistené ustálené a preukázané, že by výchovné prostredie u otca a v domácnosti otca bolo pre výchovu maloletej vhodnejšie, priaznivejšie a bolo by v jej najlepšom záujme. Pri posúdení otázky vhodnosti výchovného prostredia otca nemožno neprihliadnuť ani na tú skutočnosť, že otec maloletej je osobou právoplatne odsúdenou za spáchanie viacerých trestných činov a v súčasnosti je v skúšobnej dobe podmiennečne

odloženého trestu odňatia slobody. Skutočnosť, že otec a maloletá nerešpektujú súdne rozhodnutie a maloletá sa nachádza fakticky v nepretržitej starostlivosti otca, je vlastným rozhodnutím otca a maloletej, čo však bez ďalšieho nemožno stotožňovať s najlepším záujmom maloletej. Naopak, je v ostrom rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa vylúčenie jedného rodiča zo života dieťaťa a to bez objektívne zisteného negatívneho vplyvu matky na maloletú. Navrhovaným neodkladným opatrením otec sleduje právne, resp. súdne aprobovanie faktického stavu, keď maloletá vo veku 17 rokov odmieta akýkoľvek kontakt s matkou, odmieta prijať i rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, matku zo svojho života de facto celkom vylúčila. V konaní však dosiaľ nebolo zistené a ani osvedčené, že by na uvedené konanie mala maloletá opodstatnený dôvod; že by matka mala na maloletú akýkoľvek negatívny vplyv. Ani odvolací súd nedospel k záveru, že v súčasnosti otcom a maloletou nastolený faktický stav je vhodné aprobovať nariadením neodkladného opatrenia v otcom navrhovanom znení.

18. Odvolací súd zdôrazňuje účel a zmysel neodkladného opatrenia a zvyrazňuje, že neodkladným opatrením nie je možné riešiť úpravu výkonu rodičovských práv a povinností podľa aktuálnych predstáv a želaní rodičov maloletého dieťaťa, keď vhodnosť výchovného prostredia jednotlivých rodičov je predmetom samostatného konania vo veci samej. V predmetnej veci o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností bolo vykonané i znalecké skúmanie, preto možno dôvodne predpokladať, že po vykonaní dokazovania v tomto smere môže súd prvej inštancie v krátkom čase vo veci samej rozhodnúť. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade naliehavosť a bezodkladnosť rozhodnutia nie je daná. Maloletej je v súčasnosti poskytovaná a zabezpečená starostlivosť. Táto nie je realizovaná oboma rodičmi v zmysle súdneho rozhodnutia, maloletá sa nachádza vo výlučnej starostlivosti otca, uvedené však neznamená ohrozenie maloletej na živote, zdraví, ďalšom zdravom vývoji a nevyvoláva potrebu okamžitého a bezodkladného zásahu súdu v podobe nariadeného neodkladného opatrenia. Zároveň je odvolací súd nemenný v závere, že výlučná starostlivosť otca o maloletú bez úpravy a realizácie styku maloletej s matkou nie je v najlepšom záujme maloletej.

19. Pokiaľ sa otec maloletej návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal i výroku, aby súd styk matky s maloletou neupravil, odvolací súd nevzhladol, rovnako ako súd prvej inštancie, na takéto rozhodnutie neodkladným opatrením žiadny opodstatnený dôvod. Tak ako už bolo uvedené, odvolacím súdom i v predchádzajúcom rozhodnutí, ako i súdom prvej inštancie, v súčasnosti je styk matky s maloletou realizovaný len v minimálnom rozsahu, v rozsahu dvoch hodín mesačne, tak ako ho navrhla maloletá s otcom a odvolací súd v súdnej veci nevzhladol žiadny dôvod na zrušenie úpravy styku i v takomto úzkom rozsahu. Nie je v záujme maloletého dieťaťa, hoc čoskoro dosiahne plnoletosť, aby zo svojho života úplne vylúčilo matku a z vlastného rozhodnutia, výrazne ovplyvneného otcom, odmietala stretnutia s matkou, čo i len v rozsahu dvoch hodín mesačne alebo akýkoľvek kontakt s ňou. Nemožno prehliadnuť, že uvedenému správaniu a odmietavému postoju maloletej výrazne napomáha a prispieva otec maloletej svojím postojom, nečinnosťou a konkludentným schvaľovaním správania maloletej. Odvolací súd sa v uvedenom závere utvrdil i oboznámením sa so závermi znaleckého posudku č. 6/2023 vypracovaného pre účely rozhodnutia vo veci samej dňa 15. 05. 2023 znalcom C.. W. C., ktorý uviedol zistené: „Otec zároveň nemotivuje k aktivite voči matke, čo mal. aktuálne vyhovuje, avšak tento prístup možno hodnotiť v konečnom dôsledku ako kontraproduktívny v súvislosti s tým, ako si mal. R. koncepcne utvára vzťahy s primárnymi osobami do budúcnosti.“ ...„Mal. Elizabeth je vo svojich vyjadreniach manipulovaná otcom, najmä tým, že u mal. svojim postojom voči matke, neochotou, neschopnosťou a odporom voči nej vytvára obdobný typ stratégie, ktorú aj uplatňuje. Otec mal. túto stratégiu u mal toleruje, akceptuje, nevytvára aktívne podmienky na to, aby došlo k zblíženiu mal. a jej matky a tak svojím konaním vedome prispieva k tomu, aby sa ich vzájomný kontakt neobnovil, resp. zostal v tej podobe, ako je tomu teraz“.

20. Na otca odvolací súd apeloval už pri svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti v uznesení sp. zn. 14CoP/18/2022 zo dňa 25. júla 2022, keď odvolací súd zvyraznil, že nie je správne správanie a nekonanie otca pri prejavenom odmietaní matky maloletej, keď je na rodičovi vykonávaným starostlivosť o maloleté dieťa, aby dieťa viedol k rešpektu a uznaniu role i druhého rodiča. Otec síce takéto pôsobenie na maloletú v konaní deklaruje, jeho vlastné konanie však svedčí opaku, keď bolo v konaní zistené, že sám opakovane navodzuje situácie, ktoré objektívne znemožňujú stretnutie matky s dieťaťom (napr. výlety a odcestovanie s maloletou mimo bydliska práve v deň v mesiaci, keď sa má styk realizovať).

21. V konaní nebola zistená žiadna taká okolnosť, aby bolo možné jednoznačne konštatovať, že prítomnosť matky v živote jej 17-ročnej dcéry nie je v jej záujme, nemožno dospieť k záveru, že práve neodkladným opatrením by mal súd nastoliť stav, aby styk s maloletou nebol upravený vôbec, v dôsledku čoho by sa akýkoľvek styk, stretávanie, kontakt maloletého dieťaťa s vlastnou matkou neuskutočňoval a matka by bola celkom vylúčená zo života maloletej.

22. Z obsahu prednesov a vyjadrení v súdnej veci - prevažne otca a maloletej - je zrejmé, že maloletá, pod výrazným vplyvom otca, očakáva dosiahnutie plnoletosti, kedy o výkone rodičovských práv a povinností nebude môcť rozhodnúť súd, ale uvedená otázka bude plne závisieť od jej rozhodnutia. Do uvedeného momentu sa však ako súd prvej inštancie, tak ani odvolací súd nestotožňuje s predstavou maloletej, že by bolo v jej najlepšom záujme nerealizovať styk s matkou, ba dokonca uvedený stav navodiť nariadeným neodkladným opatrením. S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. potvrdil ako vecne správne.

23. Záverom odvolací súd uvádza, že pokiaľ matka maloletej v podanom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla zmeniť nariadené neodkladné opatrenie v časti miesta a času realizácie styku počas bežného týždňa - každý prvý kalendárny pondelok v Q. L., odvolací súd nepristúpil k zmene nariadeného neodkladného opatrenia. V súčasnosti, v konkrétnej fáze odvolacieho konania o neodkladnom opatrení, nebolo zistené a ani dostatočne osvedčené, či sú splnené podmienky na takéto rozhodnutie a či by uvedené rozhodnutie bolo materiálne vykonateľné. Odvolací súd nemal zistené, či uvedené centrum je kapacitne vybavené na realizáciu styku a zároveň nebolo ani osvedčené, či je zároveň vhodné ukladať maloletej a otcovi povinnosť byť prítomní v uvedenom čase v pracovnom týždni v Q. L. v J. J., zohľadniac školský (a tréningový) režim maloletej a s prihliadnutím na nevyhnutné presuny a cestovanie. Odvolací súd zvyrazňuje, že matka môže podať nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý v tejto časti dostatočne odôvodní a minimálne osvedčí vyššie uvedené skutočnosti, ktoré dosiaľ neosvedčila v odvolacom konaní o neodkladnom opatrení.

24. Otec maloletej uznesenie súdu prvej inštancie napadol len vo výroku II. ktorým súd návrh otca na nariadenie „nového“ neodkladného opatrenia zamietol. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol, zostalo nedotknuté, nadobudlo činky právoplatnosti, a preto je v súčasnosti bezo zmeny vykonateľné neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 15.06.2022, č. k. 32P/145/2021-257 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25.06.2022 č. k. 14CoP/18/2022-324.

25. Vzhľadom na skutočnosť, že otec návrh na nariadenie nového neodkladného opatrenia a taktiež návrh na zrušenie predchádzajúceho ním označeného neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Banská Bystrica podával súčasne s návrhom na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré konanie v súčasnosti vedie Okresný súd Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/145/2021, odvolací súd, ako ani súd prvej inštancie, nemal dôvod rozhodovať o trovách konania o neodkladnom opatrení, keď o trovách konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

26. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).